

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет агротехнологій та екології
Кафедра екології

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОЛОГО-БЕЗПЕЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ АГРАРНОГО
ВИРОБНИЦТВА»

для студентів, що навчаються за **ОПШ «Технологія захисту навколишнього середовища»** за першим (бакалаврським) рівнем освіти
за спеціальністю 183 Технології захисту навколишнього середовища галузі знань 18 Виробництво та технології

Розглянуто на засіданні кафедри екології
Протокол 7 від 29.12.2022р.

Львів 2023

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Інтенсивний розвиток промисловості породжує цілий ряд негативних наслідків, що призводить до екологічної кризи. Так, ґрунти, на яких вирощується продукція рослинництва, забруднюються радіонуклідами, важкими металами, пестицидами, хімічними речовинами. А тому на початку 60-х років за кордоном набуло розвитку, так зване, альтернативне землеробство, яке називають біологічним, біодинамічним або органічним. Рух за альтернативне землеробство широко розвивається в промислово розвинених країнах з високим рівнем хімізації землеробства, де з найбільшою силою проявились негативні наслідки інтенсифікації виробництва.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Концептуальні засади розвитку органічного сільського господарства
2. Основи виробництва екологічно чистої продукції

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни “Еколого-безпечні технології аграрного виробництва” є дати студентам уяву про сутність, мету, завдання, і значення цієї науки для виробництва продуктів харчування без використання потенційно небезпечних речовин, оптимізації здоров’я і продуктивності взаємопов’язаних ланок „ланцюга життя“ — ґрунту, рослини, тварини, людини, пошуку балансу між продуктивністю агроценозу і деградацією навколишнього середовища з метою забезпечення збереження якості земель для майбутніх поколінь.

Компетентності та програмні результати

У результаті вивчення даного курсу студент повинен набути наступні компетентності:

- здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов
- знання і критичне розуміння предметної області та професійної діяльності.
- прагнення до збереження навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства.
- шляхи мінімізації негативних наслідків техногенезу в сільському господарстві.
- здатність приймати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

- обґрунтовувати природозахисні технології, базуючись на розумінні механізмів впливу людини на навколишнє середовище і процесів, що відбуваються у ньому
- обґрунтовувати та застосовувати природні та штучні системи і процеси в основі природозахисних технологій відповідно екологічного імперативу та концепції сталого розвитку
- розробляти заходи для оптимізації просторово-часової структури агроєкосистем, підвищення їх стійкості та продуктивності щодо раціонального ведення сільськогосподарського виробництва в умовах техногенного забруднення та деградації ґрунтів.
- вміти застосувати знання з вибору та обґрунтування методів та технологій збирання, сортування, зберігання, транспортування, видалення, знешкодження і переробки відходів виробництва й споживання; оцінювати їх вплив на якісний стан об’єктів довкілля та умови проживання і безпеку людей.
- обирати інженерні методи захисту довкілля, здійснювати пошук новітніх техніко-технологічних й організаційних рішень, спрямованих на впровадження у виробництво перспективних природоохоронних розробок і сучасного обладнання, аналізувати

напрямки вдосконалення існуючих природоохоронних і природовідновлюваних технологій забезпечення екологічної безпеки.

Одержані знання під час вивчення дисципліни «Еколого-безпечні технології аграрного виробництва» допоможуть студентам ширше оволодіти своєю професією, краще засвоїти інші дисципліни екологічного спрямування та будуть практично використані ними в охороні навколишнього середовища

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (зміст)

Розділ 1.

Тема 1. Теоретико-методичні аспекти виробництва органічної продукції.

Тема 2. Виробництво і ринок органічної продукції в світі

Тема 3. Міжнародний досвід розвитку нормативно-правових основ органічного виробництва

Тема 4. Аналіз сучасного стану та перспектив розвитку виробництва органічної продукції в Україні

Тема 5. Розвиток ринку органічної сільськогосподарської продукції в Україні

Тема 6. Державне регулювання екологізації сільського господарства в системі сталого розвитку сільських територій

Тема 7. Формування системи еколого-економічних імперативів розвитку органічного сільського господарства

Розділ 2.

Тема 8. Основні положення технологій вирощування екологічно безпечної продукції: овочів, фруктів і ягід

Тема 9. Екологічні технології в сільському господарстві

Тема 10. Біотехнологія у сільськогосподарському виробництві

Тема 11. Виробництво екологічно безпечної продукції

Тема 12. Виробництво продукції органічного тваринництва

Тема 13. Принципи органічного виробництва

Тема 14. Модель органічного виробництва продукції у сільськогосподарських підприємствах

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки. При проведенні семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах або дискусія.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (контрольні питання або тести), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти. Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступ за темою індивідуального науково-дослідного завдання (або з темою самостійного вивчення дисципліни) та виступ-інформування за темами семінарських занять (у вигляді презентації або реферату).

Завдання для самостійного вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми
1	Екологічна ситуація в агросфері України
2	Агроекологія - філософія ведення сільського господарства у XXI столітті, екологічна і наукова основа розвитку АПК.
3	Обмеження техногенного навантаження на агроекосистему
4	Екологічні функції ґрунту. Склад ґрунту та рівні його організації.
5	Еколого-агрохімічна оцінка ґрунту. Агроекологічне групування земель. Екологічна роль гумусу. Буферна властивість ґрунту.
6	Технічне забезпечення ґрунтозахисного землеробства
7	Біологічний кругообіг речовин при застосуванні добрив.
8	Вимоги, що ставляться до системи характеристик забруднення ґрунтів і продукції рослинництва залишковою кількістю пестицидів
9	Радіаційний моніторинг сфери сільськогосподарського виробництва
10	Системи і перспективи альтернативного землеробства за кордоном
11	Біотехнологія переробки продуктів тваринництва
12	Вирощування екологічно чистої продукції у малих селянських та фермерських господарствах.
13	Концепція і головні принципи біологічного (альтернативного) землеробства
14	Сертифікація харчової продукції

План лекційних занять з дисципліни «Еколого-безпечні технології аграрного виробництва»

№ з/п	Тема, питання що вивчаються
1.	Розділ 1 Концептуальні засади розвитку органічного сільського господарства Тема 1. Теоретико-методичні аспекти виробництва органічної продукції Сутність, становлення та необхідність розвитку виробництва органічної продукції. Особливості виробництва органічної продукції
2.	Тема 2. Виробництво і ринок органічної продукції в світі Основні показники виробництва органічної продукції в світі. Органічне виробництво в Європі. Розвиток органічного виробництва в країнах Азії. Світовий ринок органічної продукції
3.	Тема 3. Міжнародний досвід розвитку нормативно-правових основ органічного виробництва Еволюція формування нормативно-правових основ органічного виробництва. Правила та стандарти виробництва органічної продукції рослинництва. Законодавче та нормативно-правове забезпечення Європейського Союзу в сфері органічного сільського господарства
4.	Тема 4. Аналіз сучасного стану та перспектив розвитку виробництва органічної продукції в Україні Аналітична оцінка розвитку виробництва органічної продукції в Україні. Перспективи розвитку виробництва органічної продукції в Україні
5	Тема 5. Розвиток ринку органічної сільськогосподарської продукції в Україні Оцінка місткості ринку органічної сільськогосподарської продукції в Україні Формування позитивної кон'юнктури ринку органічної сільськогосподарської продукції в Україні
6	Тема 6. Державне регулювання екологізації сільського господарства в системі сталого розвитку сільських територій

	Нормативно-правове регулювання, контроль і нагляд в органічному секторі
7	Тема 7. Формування системи еколого-економічних імперативів розвитку органічного сільського господарства Стратегія розвитку органічного сільського господарства в Україні Формування організаційно-економічного механізму розвитку органічного сільського господарства. Особливості оцінки земель у процесі організації органічного сільського господарства
8	Розділ 2. Основи виробництва екологічно чистої продукції Тема 8. Основні положення технологій вирощування екологічно безпечної продукції: овочів, фруктів і ягід Особливості технології вирощування основних овочевих культур відкритого та закритого ґрунту ґрунту Біотехнічні методи захисту овочевих культур в закритому ґрунті
9	Тема 8. Екологічні технології в сільському господарстві Екологічна безпека в рослинництві. Запобігання забрудненню агроєкосистем добривами. Інтегровані системи захисту рослин.
10	Тема 10. Біотехнологія у сільськогосподарському виробництві Перспективи розвитку біотехнології в Україні. Біогумус, його склад і використання
11	Тема 11. Виробництво екологічно безпечної продукції Органічне виробництво: правила виробництва, обігу та маркування Еколого-токсикологічні нормативи. Способи виключення або мінімізації негативних впливів забруднень
12	Тема 12. Виробництво продукції органічного тваринництва Речовини, що забруднюють продукти харчування і корми Виробництво органічної продукції та сировини тваринного походження: правила і норми
13	Тема 13. Принципи органічного виробництва. Особливості сільськогосподарського виробництва в зонах значного антропогенного навантаження. Проблеми використання генетично модифікованих сортів у рослинництві
14	Тема 14. Перспективи створення біодинамічного господарства і переведення господарств на екологічну основу Модель органічного виробництва продукції у сільськогосподарських підприємствах

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми
1	Вивчення стратегічних напрямків розвитку агросфери у XXI столітті.
2	Визначення екологічного стану ґрунту Проблеми нітратів у землеробстві
3	Вивчення агрохімічного і екологічного значення добрив Розробка заходів з оптимізації живлення рослин.
4	Ознайомлення з принципами екологізації землеробства
5	Системи альтернативного землеробства.
6	Методичні основи оцінки еколого-економічної ефективності виробництва органічної сільськогосподарської продукції
7	Речовини з мінімальним негативним впливом на природу
8	Основні положення технологій вирощування екологічно безпечної продукції: овочів, фруктів і ягід
9	Організаційно-господарські та агротехнічні заходи створення видового різноманіття рослин
10	Використання настоїв і відварів з диких і культурних видів рослин

11	Особливості технології вирощування основних овочевих культур відкритого ґрунту
12	Біотехнічні методи захисту овочевих культур в закритому ґрунті
13	Екологічно обґрунтована технологія захисту картоплі
14	Сертифікація та маркування при виробництві органічної сільськогосподарської продукції

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- 1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).*
- 2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – розв’язування задач і прикладів, підготовка рефератів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести*
- 3. Практична перевірка – аналіз виробничої інформації, рішення професійних завдань з проектування технологічних методів захисту.*

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)														Підсумковий тест (екзамен), балів	Сума балів
розділ 1							розділ 2							50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
5	5	5	5	5	5	5	2	2	2	2	2	2	3		

T1, T2 ... T12 – теми

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного аграрного університету пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект а з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна чи тестові завдання)) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій (максимальна кількість балів - 5 за одну тему, але не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен, курсова робота.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: “відмінно” – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв’язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “добре” – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв’язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “задовільно” – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної

діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. “незадовільно” – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

**Питання з дисципліни
«Еколого-безпечні технології аграрного виробництва»
які виносяться на екзамен**

1. Назвіть головні принципи біологічного землеробства.
2. Аналіз стану і тенденції розвитку сектора органічного сільського господарства в світі і в Україні.
3. Безвідходні і маловідходні технології в тваринництві
4. Екологізація землеробства.
5. Законодавство в сфері органічного сільського господарства.
6. У чому полягає суть основних систем біологічного землеробства?
7. Наведіть приклади застосування біотехнології у землеробстві і тваринництві.
8. Що таке система землеробства? Назвіть її основні складові.
9. Назвіть основні принципи та мету альтернативного землеробства.
10. На яких заходах базується органічна система землеробства?
11. В чому полягає концепція біологічної системи землеробства?
12. Які чинники враховуються при біодинамічній системі землеробства?
13. Чим відрізняється орґано-біодинамічна система землеробства від біодинамічної?
14. В чому полягає суть орґано-біологічної системи землеробства?
15. З чим пов'язані проблеми впровадження альтернативного землеробства?
16. Назвіть шляхи оптимізації азотного живлення культурних рослин в умовах інтенсивно-екологічної системи землеробства.
17. Якими заходами досягається бездефіцитний баланс гумусу в умовах інтенсивно-екологічної системи землеробства?
18. Які із систем альтернативного землеробства передбачають біоконверсію органічних відходів?
19. Які системи альтернативного землеробства передбачають біологізацію захисту рослин?
20. Які системи альтернативного землеробства базуються на підтриманні природних мікробіологічних процесів у ґрунті?
21. Еколого-токсикологічні нормативи виробництва екологічно безпечної продукції
22. Речовини, що забруднюють продукти харчування і корми
23. Способи виключення або мінімізації негативних впливів забруднень
24. Сертифікація харчової продукції
25. Системи альтернативного землеробства
26. Розвиток альтернативного землеробства
27. Вермикультура й біогумус. Екологічні аспекти підготовки й застосування
28. Характеристика вермикультури
29. Біогумус і його агроекологічна оцінка
30. Теорія і практика використання біогумусу і біомаси.
31. Перспективи створення біодинамічного господарства і переведення господарств на екологічну основу.
32. Виробництво екологічно безпечної продукції.
33. Інтегровані системи захисту рослин.
34. Системи і перспективи альтернативного землеробства за кордоном
35. Сучасні вимоги до екологічно чистих технологій с/г виробництва
36. Аналіз стану і тенденції розвитку сектора органічного сільського господарства в світі і в Україні.
37. Безвідходні і маловідходні технології в тваринництві
38. Екологізація землеробства.

39. Екологічна безпека в рослинництві.
40. Екологічна безпека в тваринництві.
41. Забезпечення якості навколишнього середовища і тваринницької продукції.
42. Загальні вимоги органічного сільського господарства для рослинництва і тваринництва.
43. Законодавство в сфері органічного сільського господарства.
44. Запобігання забрудненню агроєкосистем добривами.
45. Інтегровані системи захисту рослин.
46. Методи підтвердження використання органічного виробництва та сертифікації продукції.
47. Методичні підходи до оцінки ефективності виробництва органічної продукції.
48. Основні вимоги щодо виробництва продукції органічного тваринництва.
49. Основні принципи екологічного господарства.
50. Основні цілі органічного сільського господарства та детальні вимоги.
51. Оцінка потенціалу розвитку виробництва органічної сільськогосподарської продукції.
52. Перспективи розвитку виробництва органічної продукції в сільськогосподарських підприємствах.
53. Поняття органічного сільського господарства та його особливості.
54. Санітарно-епідеміологічні вимоги до органічних продуктів.
55. Стандарти та основні поняття, що використовуються в органічному сільському господарстві.

13. Рекомендована література

Базова

1. Писаренко В.М., Писаренко П.В., Писаренко В.В. Агроєкологія: Навчальний посібник. Полтава, 2008. 256 с.
2. Бегей С. В. Екологічне землеробство : підруч. [для студ. вузів] / С. В. Бегей, І. А. Шувар. Львів : Новий світ, 2007. 429 с.
3. Чайка Т.О. Розвиток виробництва органічної продукції в аграрному секторі економіки України//Монографія, Донецьк в-тво «Ноулідж». 319 с.
4. Шкуратов О. І., Чудовська В. А.,Вдовиченко А. В. Органічне сільське господарство: еколого-економічні імперативи розвитку Монографія Київ 2015. 245 с.

Допоміжна

1. Вирощування екологічно чистої продукції рослинництва /Є.Г.Дегодюк, В.Ф. Сайко, М.С. Корнійчук та ін.; За ред. Є.Г. Дегодюка. К.: Урожай, 1992. 320с.
2. Агроєкологічна оцінка відповідності сільськогосподарських підприємств органічного агровиробництва / за ред. д.с.-г.н. Н. А. Макаренко. - К., 2007. 37 с. (Методичні рекомендації).
3. Будзяк В. М. Сільськогосподарське землекористування (економіко-екологічні та управлінські аспекти): [монографія] / М. Будзяк. К.: Оріяни, 2006. 386 с.
4. Грановська Л. М. Еколого-збалансоване природокористування в умовах поліфункціональності територій: [монографія]. Херсон, ХДУ, 2009. 400 с.
5. Екологічне сільське господарство: кроки назустріч. Крок перший: екологічне землеробство: Посібник / [Тибурський Ю., Підліснюк В., Солтисьяк У. та ін.] ; за ред. В. Підліснюк. К.: Вид-во Національного аграрного університету, 2006. 80 с.
6. Екологічні проблеми землеробства : [підруч.] / [Гудзь В. П., Рибак М. Ф., Танчик С. П. та ін.] / за ред. В. П. Гудзя. Житомир: Вид-во „Житомирський національний агроєкологічний університет”, 2010. 708 с.
7. Закон України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» № 425-VII від 3 вересня 2013 р. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
8. Методичні рекомендації з комплексної агроєкологічної оцінки земель сільськогосподарського призначення / За ред. О.О. Ра- коїд. - К.: Логос, 2008. 51 с.
9. Можливості державної підтримки для розвитку органічного сільського господарства.

- Досвід інших країн. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukraine.fibl.org/>
10. Органічне землеробство: з досвіду ПП «Агроєкологія» Шишацького району Полтавської області: практичні рекомендації / С. С. Антонєць та ін. Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 200 с.
  11. Органічне сільське господарство та його розвиток в умовах кооперації / [Н. В. Зіновчук, В. В. Зіновчук, О. В. Скидан та ін.]; за ред. Н. В. Зіновчук. Житомир: Рута, 2011. 160 с
  12. Органічний сектор в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективні стратегії на майбутнє [пер. з англ. В. Вовк]. 2004. [Електронний ресурс].Режим доступу: <http://clubofrome.org.ua/corweb/Article/Print/14>
  13. Основи біологічного та адаптивного землеробства : навчальний посібник / [П. В. Писаренко, О. О. Горб, Т. В. Невмивако, Ю. С. Голік]. Полтава : Оріяна, 2009. 312 с
  14. Писаренко В. М. Агроєкологія: [навч. посіб. для студентів вузів] / Писаренко В. М., Писаренко П. В., Писаренко В. В. Полтава, 2008. 256 с.
  15. Проект Закону України «Про органічне виробництво» від 21.02.2008 р.[Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/>
  16. Стандарти органічного сільськогосподарського виробництва та маркування сільськогосподарської продукції і продуктів харчування «БЮЛАН» від 26.09.2006 р. / Розроб. С. Горбань, В. Діхтярука, В. Геневського та ін. / Міжнародна громадська організація «Асоціація учасників біовиробництва «БЮЛАН Україна», 2006 р. 75 с. [Електронний ресурс]-Режим доступу:<http://www.organicstandard.com.ua/>
  17. Соціально-економічні та фінансові проблеми сталого сільського розвитку: монографія / [Мішеній Є.В., Косодій Р.П., Бутенко В.М.]; за ред. д.е.н., проф. Є.В. Мішеніна. Суми: ВВП «Мрія - 1» ЛТД, 2009. 310 с.
  18. Царенко А. М. Экономические проблемы производства экологически чистой агропромышленной продукции (теория и практика) / А. М. Царенко. К. : Аграрная наука, 1998. 256 с.
  19. Чудовська В. А. Організаційно-економічний механізм розвитку виробництва органічної продукції / В. А. Чудовська // Збалансоване природокористування. 2013. № 1. С. 91-98.

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси— [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:
<http://ukrlibrary.org/1101.htm>
<http://www.nbuv.gov.ua/e-Journals/nd/2008-2/08lvioap.pdf>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.